

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय

56-57, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-110 058

शास्त्रीसेतुः (व्याकरणम्) - चतुर्थपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (ोपहदउमदज)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम् कृतक

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम् कृतक

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

शास्त्रीसेतुः (व्याकरणम्) - चतुर्थपत्रम्

विषयः - लघुसिद्धान्तकौमुदी (आदितः भ्वादिपर्यन्ता) - 100 अङ्काः ।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

अङ्काः 20 x 2 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note - This section contain twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. संयोगसञ्ज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
2. पदसंज्ञा केन विधीयते ?
3. हलन्त्यम् सूत्रस्य कोऽर्थः ?
4. एचोऽयवायावः सूत्रस्य कोऽर्थः ?
5. कृष्णैकत्वम् इत्यत्र कः सन्धिः ?
6. उपेन्द्रः इत्यत्र केन गुणो भवति ?
7. टिसंज्ञाविधायकम् सूत्रम् लिखत ।
8. खरि च सूत्रस्य कोऽर्थः ?
9. मनोरथः इत्यत्र कः सन्धिः ?
10. वाग्घरिः इत्यत्र सन्धिविधायकम् सूत्रम् लेखनीयम् ।
11. प्रातिपदिकसंज्ञाविधायकम् सूत्रम् लिखत ।
12. रामाणाम् इत्यत्र नुडागमविधायकम् सूत्रम् किम् ?
13. रामान् इत्यत्र नकारादेशः केन क्रियते ?
14. सर्वनामसंज्ञा केन विधीयते ?
15. दादेर्धातोर्घः इत्यस्य कोऽर्थः ?
16. षणान्ताः षट् सूत्रस्य कोऽर्थः ?
17. नदी सञ्ज्ञा केन क्रियते ?
18. जसः शी सूत्रस्योदाहरणं प्रदर्शयत ।
19. लिट्लकारविधायकम् सूत्रम् लेखनीयम् ।
20. सार्वधातुकसंज्ञा केन भवति ?
21. आर्धधातुकस्येड्वलादेः सूत्रेण किं विधीयते ?
22. सार्वधातुकार्धधातुकयोः इत्यस्योदाहरणद्वयं लिखत ।
23. अतो दीर्घो यञि इत्यस्य अर्थं लिखन्तु ।

24. अभ्याससंज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
25. अनद्यतने लुट् सूत्रस्य कोऽर्थः ?

खण्डः - ख

अङ्काः 5 x 8 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः सूत्रं यथाग्रन्थं निरूपयत।
2. सवर्णसंज्ञाविधायकं सूत्रं सोदाहरणं स्पष्टयत ।
3. सुद्ध्युपास्यः , पावकः , सञ्चित् , भवन्ति , विष्णूदयः एषु त्रयः प्रयोगाः साधनीयाः ।
4. वान्तो यि प्रत्यये सूत्रम् सोदाहरणं व्याख्यात ।
5. कृतद्धितसमासाश्च सूत्रम् सोदाहरणम् व्याख्यात ।
6. शेषो घ्यसखि इत्यस्य उदाहरणपुरस्सरं व्याख्या विधेया ।
7. लः कर्मणि च भावे चाकर्मकेभ्यः सूत्रस्य यथाग्रन्थं भावार्थं विशदयत ।
8. विसर्गसन्धेः उदाहरणद्वयं साधयत ।

खण्डः - ग

अङ्काः 2 x 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. हरेऽव , उपैति , वागीशः , प्रत्यङ्ङात्मा , हरी रम्यः , मनोरथः , हरयः , सर्वस्मै एषु पञ्च प्रयोगान् साधयत ।
2. त्रयः , चत्वारः , ज्ञानम् , रमायै , लिट् , भवति , एधते , हरी एतौ एषु पञ्च प्रयोगान् सूत्रनिर्देशपुरस्सरं साधयत ।
3. हरिरमाशब्दयोः रूपाणि लिखत ।
4. बभूव , भविता , धुग् , द्वौ , विद्वान् , रामेण , सर्वस्मिन् , रमा , एषु पञ्च प्रयोगान् साधयत ।

